

Det er rigtignok blevet anført, at man ved at overføre Foranstaltningen paa Amtsraadet, og navnlig ved at bevirke, at Arbejderne udføres i Entreprise, vil faae langt bedre og navnlig langt mere eensartet Arbejde. Jeg skal erkjende, at dette i og for sig er et væsentligt Fortrin; jeg skal ogsaa erkjende, at det kan være rigtigt med Hensyn til den første Regulering; men tillige at gjøre Vedligeholdelses-Arbejderne til Gjenstand for Entreprise, det vil i de fleste Tilfælde være forbundet med overveiende praktiske Vanskeligheder. Det er vel ingenlunde vanskeligt til Bando's Regulering, som i Almindelighed er et større Arbejde, at finde Folk, som have den fornødne Kraft og Dygtighed til at foretage det, men til de aarlige Vedligeholdelses-Arbejder vil det, navnlig fordi de skulle fordeles paa længere Strækninger, være forbundet med store Vanskeligheder at finde Folk med fornøden Dygtighed, og Resultatet vil altsaa blive, at man maa bortaccordere eller bortlicitere Arbejdet i ganske smaa Dele, hvorved Arbejdets Gensartethed tabes, og Tilhynet med det gjøres vanskeligt. Jeg skjønner saaledes heller ikke, at den her anførte Grund er fuldkommen tilstrækkelig, men antager, at den ialtfald ikke vil kunne føre videre end til, at det vilde være ønskeligt, om Arbejdet overtoges af Amtsraadet paa Amtsrepartitionsfondens Regning, forsaavidt almindelige Reguleringsarbejder angaaer. Jeg troer tillige at turde debitere, at de Klager, der ere reiste over Bando's Tilstand, ikke saameget ramme den aarlige Vedligeholdelse, eller den Tilstand, hvori Oprensningen holdes, som snarere den mangelfulde Regulering, der fra Først af er givet Bando. Det er muligt, at der kan være andre fyldestgjørende Grunde, hvorfor man kunde ønske at overdrage dette Arbejde til Amtsraadet, og jeg skal i saa Henseende tillade mig at henlede det ærede Things Opmærksomhed paa Noget, som ikke forekommer mig ganske uvæsentligt, nemlig det, at jeg savner saavel i denne som i den tidligere Lov, en Maade, eller, om jeg saa maa sige, et Apparat, hvorved det vil være muligt at faae det fornødne praktiske Grundlag til Aarnes og Bando's fuldstændige Regulering. Det er det, der i Regelen har været i Beten; det er hverken Mangel

paa Driftighed eller Lyst, som har været Skyld i den Tilstand, hvori Bando'ene ere, men derimod Mangel paa tilstrækkelig Kundskab til hvad det egentlig er, der skal gjøres. Dette vil i de allerfleste Tilfælde være en Gjenstand, der er overmaade vanskelig at bedømme, og jeg savner, som sagt, her saavel som ellers i Lovgivningen, et Apparat, hvorved dette kan skee. Man vil maaffee svare mig, at det have vi i Landvæsencommissionerne, og jeg skal indrømme, at saadanne ville kunne staffles tilveie; men jeg skal tillige bemærke, at Landvæsencommissionerne hverken ere det paalideligste eller simpleste Middel til at ordne Sligt. Det vil nemlig meget ofte være Tilfældet, at der kan blive Spørgsmaal om at skulle dømme stridende Parter imellem, nemlig i saadanne Tilfælde, hvor der klages over, paa den ene Side, at Bando'et er for hoit, og at det er umuligt at blive af med Bando, og paa den anden Side, at man vil lægge Bando'et for dybt og derved øvelægge Folks Enge. Naar saadanne Stridigheder opstaae, og Spørgsmaal, hvor de stridende Interesser staae ligeoverfor hinanden, skulle afgjøres, blive de ulykkelige Landvæsencommissioner uheldigt stillede; thi, affeet fra, at det vil være Tilfældet, at netop de Landvæsencommissairer, som boe i Nærheden af det omhandlede Strøg, og som maae forudsættes at være dem, som have meest Localkundskab, meget ofte ikke ville kunne bruges, fordi de ere Part i Sagen, kan man hverken forudsætte saa stor praktisk Kyndighed eller Tid hos Landvæsencommissionens Medlemmer, at de kunne have fornøden Tynde og Leilighed til at undersøge Forholdene, som de bør undersøges. I saadanne Tilfælde, forekommer det mig, vilde det være et Fortrin, om Amtsraadet overtog den Slags Arbejder, idet det nemlig da vilde staae i det Magt at lade foretage saadanne forberedende Undersøgelser, og derved tilveiebringe et Grundlag, som Landvæsencommissionen efter sin Formening ikke kan undvære, for paa en tilfredsstillende, retfærdig og billig Maade at afgjøre den Slags Sager, hvor det ofte gjælder om store og omfattende Interesser. Jeg havde tænkt mig et saadant Apparat tilveiebragt derved, at Amtsraadet var bemyndiget, hvad det nu, saavidt jeg skjønner, ikke er,